

6 . Babadag | Județ: Tulcea | Punct: Așezarea fortificată Hallstatt, Geamia Ali-Gazi Pașa | Anul: 1994

Anul: 1994

Cod RAN: 159669.01;159669.03

Perioade: Preistorie, Evul Mediu

Epoci: Hallstatt, Evul Mediu

Tipuri sit: exploatare/carieră

Categorii sit: Domestic

Autori: Sergiu Iosipescu, Gabriel Jugănar, Ioan Vasiliu, Sebastian Morintz

Instituții: Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național, București, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București

Șantierul arheologic Babadag

Raport

A. Așezarea fortificată Hallstatt

În campania din anul 1994 cercetările noastre s-au limitat la două obiective.

Astfel, în partea de sud-est a așezării a fost trasată secțiunea XVII (având dimensiunile de 30/2 m), cu scopul de a verifica existența sistemului defensiv, alcătuit din val și șanț. S-a putut constata că atât șanțul-lat de 10 m și adânc de 2,5 m, cât și valul-puternic aplatizat, au fost placate cu lespezi de piatră. Faptul că șanțul se află în spatele valului, și nu în fața acestuia, nu face decât să confirme rezultatele obținute cu ani în urmă în secțiunile I și V, trasate în sudul și respectiv, în sud-vestul așezării. Situația ar putea fi explicată prin gradul accentuat de înclinare a singurei zone de acces în așezare. În partea de nord-est, acolo unde anual - datorită procesului masiv de eroziune, porțiuni mari din așezare se prăbușesc în apele lacului Babadag, au fost continuate săpăturile de salvare. În secțiunea T (cu dimensiunile de 15/2 m) au fost descoperite numeroase podini de lut galben tasat, urme ale unor locuințe de suprafață. Interesant este faptul că în carourile 5-6 ale secțiunii T au fost descoperite podinile suprapuse a cinci locuințe de suprafață. În privința încadrării cronologice a acestor locuințe de suprafață, pe baza materialului ceramic descoperit, putem afirma că ele aparțin fazelor Babadag II și III.

B. Geamia Ali-Gazi pașa

Cercetările arheologice efectuate în porțiunea nordică a actualului perimetru al curții geamiei "Ali-Gazi pașa" din Babadag au avut ca principal scop completarea datelor referitoare la stratigrafia și cronologia relativă și absolută a descoperirilor, precum și stabilirea formei construcției dezvelită în campaniile anterioare (1991, 1993). Astfel, în sectorul nord-estic, înlăturarea dărâmăturilor a dus la degajarea porții, a căii de acces spre curtea interioară a clădirii (han=caravansarai), a unei porțiuni din aceasta, pavată cu piatră ecarisată și a izvorului utilizat atât pentru alimentarea cu apă potabilă, cât și pentru ablucațiune. În sectorul sud-estic, cercetările arheologice au surprins porțiuni de ziduri aparținând unor clădiri din secolele X-XI și XIV-XV, dateate cu ajutorul materialului ceramic, suprapuse și parțial distruse de construcția ridicată în secolul al XVI-lea. Materialul arheologic recoltat constă din numeroase fragmente ceramice, dintre care puține parțial întregibile: amfore, oale-borcan, oale cu una sau două toarte, urcioare, străchini și farfurii, dateate pe baza analogiilor în secolele X-XI, XIV-XV și XVI-XVIII. Rezultatele cercetărilor din campania 1994 vin să completeze datele referitoare la urbanistica medievală și premodernă a Babadagului, fiind până în prezent singurele descoperiri de acest fel din Dobrogea.

C. Proiect conservare sit arheologic

În anii 1991, 1993 și 1994 întocmirea și definitivarea proiectului de restaurare și îndeosebi sistematizarea verticală a incintei moscheii Gazi Ali pașa din Babadag a impus efectuarea săpăturilor

arheologice finanțate de D.M.A.S.I. și efectuate de dl. Ion Vasiliu (Muzeul Delta Dunării-Tulcea), cu participarea lui Sergiu Iosipescu (D.M.A.S.I.), conform mandatului Secțiunii arheologice C.N.M.A.S.I. Săpăturile arheologice au descoperit un sit de o valoare excepțională pentru civilizația medievală și premodernă a Dobrogei în general, a Babadagului în special, sit mărginit, deocamdată, la actuala împrejmuire a curții moscheei. Este vorba de o clădire monumentală, probabil patrulateră, din care s-a pus în lumină sectorul nord-estic. Cercetarea - din campania anului 1994 (august-septembrie) - sistemelor de construcție, observațiile de parament, stratigrafice, compararea nivelelor de locuire, coroborate cu materialul arheologic și îndeosebi cel numismatic și știrile surselor scrise permit reconstituirea evoluției sitului din secolul XI și până în cel de-al XIX-lea. Zidurile clădirii suprapun o locuință datată pe temeiul ceramicii în secolul al XI-lea, și probabil, în sectorul ei sudic vestigii și mai vechi, din păcate acoperite înaintea unei cercetări stratigrafice și de parament. În aceste condiții, având în vedere valoarea vestigiilor descoperite, proiectul de conservare-restaurare a sitului propune, alături de continuarea și extinderea cercetării, restabilirea pe întreaga suprafață a nivelului de călcare de pe pavaul clădirii monumentale, consolidarea zidurilor păstrate și o zonă de reconstrucție didactică-muzeală.

Informații suplimentare online

[Raportul 128 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
